

Дело C-168/21

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

16 март 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour de cassation (Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

26 януари 2021 г.

Жалбоподател в касационното производство:

Procureur général près la Cour d'appel d'Angers

I. Предмет и данни на спора:

- 1 С решение от 9 октомври 2009 г. Corte di appello di Genova (Апелативен съд Генуа, Италия) налага на KL наказание лишаване от свобода за четири деяния, извършени по време на протестни прояви срещу срещата на високо равнище на Г-8.
- 2 Най-тежкото наказание лишаване от свобода (десет години) е наложено за деянието „devastazione e saccheggio“ (унищожаване на имущество и разграбване) (член 419 от Codice penale (италианския Наказателен кодекс), включващо седем състава на едно и също престъпно деяние, а именно:
  - 1) повреждане на обществено имущество и на имоти, публична собственост;
  - 2) повреждане на имущество и разграбване на строителен обект;
  - 3) унищожаване на помещенията на кредитната институция „Credito Italiano“;
  - 4) унищожаване чрез палеж на превозно средство Fiat Uno;
  - 5) унищожаване чрез палеж на помещенията на кредитната институция „Carige“;

- б) унищожаване чрез палеж на превозно средство Fiat Brava;
  - в) унищожаване на имущество и разграбване на супермаркет.
- 3 Corte suprema di cassazione (Върховен касационен съд, Италия) отхвърля жалбата на KL.
- 4 На 6 юни 2016 г. италианските съдебни органи издават европейска заповед за арест срещу KL с цел изпълнение на наказанията лишаване от свобода.
- 5 С решение от 4 ноември 2020 г. Chambre de l’instruction [de la Cour d’appel] d’Angers (Апелативен съд Анже, следствено отделение (Франция) по същество отказва да предаде KL на италианските органи във връзка с изпълнението на европейската заповед за арест, тъй като е издадена с оглед на изпълнение на наказанието лишаване от свобода за срок от десет години, наложено за унищожаване на имущество и разграбване.
- 6 Всъщност следственото отделение на апелативния съд отбелязва, че две от деянията, съставляващи това престъпление не съставляват престъпление във Франция, а именно, от една страна, повреждането на имущество в помещенията на „Credito Italiano“ (трето деяние), и от друга страна, унищожаването чрез палеж на превозното средство Fiat Brava (шесто деяние).
- 7 От една страна, KL просто се е намирал в близост до финансовата институция, докато други лица от същата група са извършвали действия по унищожаване на имущество, и от друга страна, що се отнася до унищожаването и палежа на превозното средство, KL е бил видян само „близо до автомобила“ с прът в ръка.
- 8 Поради това следственото отделение на апелативния съд приема, че за тези две деяния не е изпълнено условието за двойна наказуемост, след като KL не е участвал лично в изпълнителното деяние, съставляващо престъпление по френското право.
- 9 Тъй като седемте деяния са разгледани от италианския съд като съвкупност, условието за двойна наказуемост изисква всички деяния, образувачи съвкупност с квалификацията унищожаване на имущество и разграбване, наказуеми съгласно член 419 от италианския Наказателен кодекс, да не бъдат вземани предвид.
- 10 Главният прокурор на Анже подава касационна жалба срещу това решение.

II. Правото на Съюза:

Харта на основните права на Европейски съюз

- 11 Член 49 е озаглавен „Принципи на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието“ и гласи:

„[...]“

3. Тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо престъплението“.

Рамково решение на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (2002/584/ПВР)

- 12 Член 2 е озаглавен „Обхват на европейската заповед за арест“ и гласи:

„[...]“

4. За престъпления, различни от посочените в параграф 2, предаването може да зависи от условието, деянията, за които е издадена европейска заповед за арест, да съставляват престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава членка независимо от елементите на състава или начина, по който е описано“.

- 13 Член 4 е озаглавен „Случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано“ и гласи:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

- 1) когато в някои от посочените в член 2, параграф 4 случаи, деянието, за което е издадена европейска заповед за арест, не е престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка; [...]“.

III. Жалбата на главния прокурор на Анже:

- 14 Прокурорът счита, по-специално, че макар следственото отделение на апелативния съд да е приело, че за двете деяния повреждане на имущество на институцията „Credito Italiano“ и унищожаване и палеж на Fiat Brava, не са осъществени елементите от състава на престъплението, то е трябвало да провери само дали наложеното наказание не надвишава максималния размер на наказанието, предвидено за престъпленията, за които е налице двойна наказуемост.

- 15 По този въпрос първият прокурор при Cour de cassation (Касационен съд) на свой ред добавя, първо, че обстоятелството, че поне едно от седемте деяния, в които е обвинен KL за престъплението унищожаване на имущество и разграбване, не е наказуемо съгласно френското наказателно право, не позволява да се направи извод, че условието за двойна наказуемост не е изпълнено по отношение на това престъпление. Всъщност според него KL е можел да носи наказателна отговорност във Франция за деянията повреждане на имущество или кражба във връзка с другите пет деяния, в които е обвинен за престъплението унищожаване на имущество и разграбване, и не се оспорва, че тези деяния са достатъчни за квалификацията на това престъпление съгласно италианското право.
- 16 На второ място, той поддържа, че съображенията на следственото отделение на апелативния съд, основани на неделимостта на деянията, в които е обвинен KL за деянието унищожаване на имущество и разграбване, са го накарали да прецени при какви условия трябва да се приеме, че е осъществен съставът на това деяние съгласно италианското право, което е извън пределите на правомощията му в рамките на извършваната от него проверка за двойна наказуемост.
- 17 На последно място той посочва, че разрешението, състоящо се в отказ от предаване с оглед изпълнението на наказанието, наложено за унищожаване на имущество и разграбване, се равнява на гарантиране на безнаказаност на заинтересованото лице за всички санкционирани деяния, въпреки че за повечето от тях не се спори, че предаването е можело да се извърши и представлява основателна санкция.
- 18 В това отношение той се позовава на практиката на Cour de cassation (Касационен съд), съгласно която предаването на лице, издирвано въз основа на европейска заповед за арест, може да се разреши, когато е наложено общо наказание за поне едно от деянията, отговарящи на условията, предвидени в членове 695-12 и 695-23 от Code de procédure pénale (Наказателно-процесуален кодекс) (съдържащи се в главата, посветена на европейската заповед за арест), и не надвишава максималния размер на наказанието, предвидено за деянията, които могат да доведат до предаването.
- 19 Той поддържа, че това решение трябва да се прилага и в случай на осъждане за единно престъпление, характеризиращо се с няколко деяния, част от които не би могла да доведе до предаване.

IV. Съображения на Cour de cassation (Касационен съд):

- 20 Жалбата повдига въпроси, които се отнасят до условието за двойна наказуемост и до прилагането от изпълняващата държава на принципа на пропорционалност.

По условието за двойна наказуемост

- 21 Член 2, параграф 4 от Рамково решение 2002/584/ПВР позволява на изпълняващата държава — по отношение на престъпленията, различни от посочените в списъка с тридесет и двете престъпления по параграф 2, да обвърже предаването с условието деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, да съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка, независимо от елементите на състава или начина, по който са описани.
- 22 Съответно член 4 от същото рамково решение, който се отнася до случаите, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, предвижда в параграф 1 възможността изпълняващият съдебен орган да откаже да изпълни европейската заповед за арест, когато условието за двойна наказуемост не е изпълнено.
- 23 От практиката на Съда (решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 38) следва, че при преценката за двойна наказуемост компетентният орган на изпълняващата държава трябва да провери дали фактите за престъплението, както са отразени в съдебното решение, постановено от компетентния орган на издаващата държава, сами по себе си също биха били наказуеми на територията на изпълняващата държава, ако бяха извършени на посочената територия.
- 24 Съдът уточнява, че тъй като условието за двойна наказуемост представлява изключение от правилото на принципа за признаване на съдебното решение и изпълнение на наказанието, приложното поле на основанието за отказ от признаване на съдебното решение и изпълнение на наказанието, изведено от липсата на двойна наказуемост, посочено в член 9, параграф 1, буква г) от Рамково решение 2008/909, трябва да се тълкува стриктно, за да се ограничат случаите на отказ от признаване и изпълнение (решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 46).
- 25 На последно място, Съдът посочва, че не се изисква точно съответствие нито между елементите на състава на престъплението, както са описани съответно в правото на издаващата държава и в правото на изпълняващата държава, нито в наименованието или класифицирането на това деяние съгласно съответните национални правни уредби (решение от 11 януари 2017 г., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, т. 35).
- 26 В случая на KL е осъден на лишаване от свобода за срок от десет години за унищожаване на имущество и разграбване за това, че е извършил седем деяния, с които е осъществил състава на престъплението повреждане на имущество или разграбване. Chambre de l'instruction de la Cour d'appel d'Angers (Апелативен съд Анже, следствено отделение) стига до извода, че две от тези деяния не съставляват престъпление по френското право. Следственото отделение на апелативния съд обаче приема, че пет от

деянията повреждане на имущество съставляват престъпление във Франция под квалификацията кражба с повреждане на имущество, извършена в съучастие.

- 27 В италианското право деянието унищожаване на имущество и разграбване се отнася до многократни и масови действия по унищожаване и повреждане на имущество, които причиняват не само вреди на собствениците на посоченото имущество, но и нарушават общественото спокойствие, като застрашават нормалния живот на гражданите.
- 28 Във френското наказателно право застрашаването на общественото спокойствие чрез масово унищожаване на движимо или недвижимо имущество не е квалифицирано като отделно престъпление. Престъпления са само унищожаване, повреждане, кражба, придружена с повреждане на имущество, извършени евентуално в съучастие и които могат да причинят вреди на собствениците на въпросното имущество.
- 29 Поради това се поставя въпросът дали това нарушаване на общественото спокойствие, за KL е признат за виновен от Апелативния съд Генуа и италианския Върховен касационен съд като съществен елемент на деянието унищожаване на имущество и разграбване, е релевантно за преценката на условието за двойна наказуемост.
- 30 Макар да не се изисква точно съответствие между елементите от състава на престъплението в италианското и във френското право, нарушаването на общественото спокойствие все пак се явява съществен елемент на деянието унищожаване на имущество и разграбване.
- 31 Следователно в този случай прилагането на принципа за двойна наказуемост не изглежда толкова очевидно, че да не оставя място за никакво основателно съмнение.
- 32 Ето защо Cour de cassation (Касационен съд) поставя на Съда първите два въпроса, формулирани по-долу.

По преценката на пропорционалността на европейска заповед за арест от изпълняващата държава членка

- 33 Макар принципът на двойна наказуемост да не е пречка за предаването, възниква въпросът за пропорционалността на наказанието, за което се иска предаването само с оглед на деянията, за които е изпълнено условието за двойна наказуемост.
- 34 От практиката на Съда следва, че принципът на взаимно признаване, който е в основата на текста на Рамково решение 2002/584/ПВР, предполага по силата на член 1, параграф 2 от него, че държавите членки по принцип са длъжни да изпълнят европейска заповед за арест (решение от 6 октомври 2009 г., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, т. 57).

- 35 Всъщност, от една страна, държавите членки нямат право да откажат да изпълнят такава заповед за арест, освен в случаите по членове 3, 4 и 4а от Рамковото решение, и от друга страна, не могат да поставят други условия за изпълнението ѝ, освен определените в член 5 от него (решение от 16 юли 2015 г., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 36).
- 36 В това отношение следва да се отбележи, че Рамково решение относно европейската заповед за арест не съдържа разпоредба, позволяваща на изпълняващата държава членка да откаже предаването на заинтересованото лице с мотива, че наложеното от издаващата държава наказание е непропорционално с оглед на деянията, за които е предвидено предаването.
- 37 При това положение, дори изпълняващата държава членка да счита, че са налице сериозни затруднения по въпроса за пропорционалността на европейската заповед за арест, тя няма право на това основание да откаже да разпореди издирваното лице да бъде предадено с оглед на изпълнението на наказанието, наложено от издаващата държава членка.
- 38 Макар по принцип издаващата държава да е длъжна да провери пропорционалността на европейската заповед за арест, преди да я издаде, което може да потвърди принципа на взаимно признаване, тази проверка не позволява да се предотврати нарушение на принципа на пропорционалност, когато, както в настоящия случай, заповедта за арест е издадена с оглед на изпълнение на наказание, наложено за едно-единствено престъпление, характеризиращо се с няколко деяния, но само някои от които съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка.
- 39 Всъщност в този случай наложеното от издаващата държава наказание се привежда изцяло в изпълнение, въпреки че предаването за някои от санкционираните с това наказание деяния е изключено.
- 40 От това следва, че ако заповедта може да бъде пропорционална при издаването ѝ, не е изключено вече да не е пропорционална при изпълнението.
- 41 От член 1, параграф 3 във връзка със съображение 12 от Рамково решение относно европейската заповед за арест обаче следва, че основните права и основните правни принципи, отразени в Хартата, трябва да се зачитат в контекста на европейската заповед за арест.
- 42 В това отношение член 49, параграф 3 от Хартата установява принципа, че тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо престъплението.
- 43 Ето защо Cour de cassation (Касационен съд) поставя третия преюдициален въпрос.

V. Искането за разглеждане по реда на бързото производство:

44 Като се има предвид поисканото тълкуване, което може да има общи последици както за органите, призвани да си сътрудничат в рамките на европейската заповед за арест, така и за правата на издирваното лице, което се намира в положение на несигурност, предвид задължението на изпълняващия съдебен орган да се произнесе при възможно най-добри условия по отправеното до него искане за предаване, като така му се предоставя възможност да се съобрази в най-кратки срокове със задълженията си по Рамково решение 2002/584/ПВР, както и предвид наложената на КЛ в рамките на настоящото производство мярка за неотклонение (съдебен контрол), следва да се поиска прилагане на бързото производство, предвидено в член 23а от Статута на Съда на Европейския съюз и в член 105 и сл. от процедурния му правилник.

VI. Поставените въпроси:

45 Cour de cassation (Касационен съд) поставя следните въпроси:

1. Трябва ли член 2, параграф 4 и член 4, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 да се тълкуват в смисъл, че условието за двойна наказуемост е изпълнено в положение като разглежданото в главното производство, в което предаването се иска за деяния, които в издаващата държава се квалифицират като унищожаване на имущество и разграбване, състоящи се в действия по унищожаване на имущество и разграбване, които може да нарушат общественото спокойствие, когато в изпълняващата държава тези престъпления се квалифицират като кражба с повреждане и унищожаване на имущество, без непременно да включват в състава си елемента на нарушаване на общественото спокойствие?

2. При утвърдителен отговор на първия въпрос, следва ли член 2, параграф 4 и член 4, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 да се тълкуват в смисъл, че съдът на изпълняващата държава може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнение на наказание, когато установи, че съдебните органи на издаващата държава са наложили на съответното лице това наказание за извършването на едно единствено престъпление, обвинението за което се отнася до различни деяния, и че само една част от тези деяния съставлява престъпление съгласно правото на изпълняващата държава? Следва ли да се прави разграничение в зависимост от това дали решаващите съдилища на издаващата държава приемат тези различни деяния за отделни?

3. Изисква ли член 49, параграф 3 от Хартата на основните права съдебният орган на изпълняващата държава членка да откаже да изпълни европейска заповед за арест, когато, от една страна, тя е издадена с оглед изпълнението на общо наказание, наложено за едно единствено престъпление, и от друга страна, предаването може да се разреши само за

част от тези деяния, тъй като някои от деянията, за които е наложено това наказание, не съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава членка?

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ